

**O SUTĂ DE ANI DE LA LANSAREA
CURSULUI „DESPRE PETROL” (1911)
AUTOR: LUDOVIC MRAZEC (1867–1944)**

Mihai OLTENEANU¹

mihai.olteneanu@gmail.com

ABSTRACT: The Romanian oil and gas higher education started in 1911 with the course of Professor L. Mrazec delivered at the University of Bucharest. The paper presents the documents proving this fact.

KEYWORDS: Romanian oil and gas higher education, L. Mrazec.

După unii cercetători, petrolul a fost pentru Țările Române o binecuvântare, dar și un blestem. Prin această substanță minerală s-a dezvoltat economia României, dar a constituit și un motiv de concurență comercială pentru statele și societățile înființate pe teritoriul românesc, care pentru cumpărarea drepturilor de proprietate asupra bogățiilor subsolului românesc au declanșat și războaie.

Cele mai vechi informații despre existența petrolului în țara noastră le avem de la arheologi, care în lucrările lor prezintă înscrișuri despre folosirea acestei substanțe încă din secolele I–V. Marele domnitor Dimitrie Cantemir, în *Descriptio Moldaviae* apărută în 1716, scria: „Pe malurile râului Tazlăul Sărat nu departe de Moinești, în ținutul Bacăului, iese un izvor de rășină minerală pe care țaranii îl folosesc pentru ungerea osiilor”.

Profesorul L. Mrazec a publicat în „**Revue du Pétrole**” nr. 3, IV-eme, Annee din 1911, un articol în limbile română și franceză,

¹ Inginer, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii a CRIFST al Academiei Române.

intitulat: GENERATORII MINERALI DE ENERGIE. Lecție de deschiderea cursului despre Zăcămintele Petrolului, făcut la Laboratorul de Mineralogie și Petrografie al Universității din București, de L. Mrazec, profesor la Universitate (GENERATEURS MINERAUX D'ENERGIE. Leçon d'ouverture du cours sur les Gisements de Petrole, fait au Laboratoire de Mineralogie et Petrographie de l'Université de Bucarest, par L. Mrazec, Professeur a l'Université).

România, ca posesoare de zăcămintă petroliere are o serie de priorități mondiale în domeniile de cercetare, explorare, exploatare, procesare și distribuție a acestei substanțe minerale.

În statisticile mondiale din anii 1857 și 1859, România este citată pentru prima dată în lume cu o producție mondială de petrol de 3700 tone. SUA, ca producătoare de petrol apare în statistici doi ani mai târziu în anul 1861. Orașul București, a fost prima capitală din lume iluminată cu petrol lampant, produs de rafinăria firma „Găzăria Ploiești” proprietatea fraților Mehedințeanu, situată în localitatea Râfov, de lângă Ploiești.

Din articolul citat reiese faptul că profesorul L. Mrazec a ținut pentru prima dată în lume un curs de petrol, fapt constatat din structura articolului. După o serie de generalități, profesorul L. Mrazec prezintă o programă analitică despre cursul pe care l-a ținut mai mulți ani, începând din anul 1911 .

Din partea de generalități, reținem următoarele, cităm: „Domnilor, cursul pe care am onoarea să-l deschid astăzi este prevăzut de mai mult timp în programul Laboratorului de Mineralogie a universității noastre”. El afirmă că progresele civilizației actuale (este vorba de începutul secolului XX) are ca simbol fierul.

Odată cu apariția automobilului cu motor cu ardere internă în anul 1886, petrolul devine principala sursă de energie a secolului al XX-lea.

Autorul articolului definește petrolul ca generator natural de energie care contribuie la dezvoltarea civilizației actuale, alături de

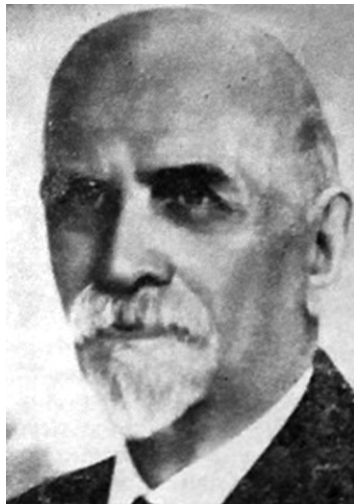

Fig. 1 – Academicianul Ludovic Mrazec (17 iulie 1867–9 iunie 1944)

GENERATORII MINERALI DE ENERGIE

Lecție de deschiderea cursului despre Zăcămintele Petrolului

făcut la Laboratorul de Mineralogie și Petrografie al Universității din București

de L. MRAZEC, profesor la Universitate

Générateurs minéraux d'énergie

Leçon d'ouverture du cours sur les Gisements de Pétrole

fait au Laboratoire de Mineralogie et Petrographie de l'Université de Bucarest.

par L. MRAZEC, Professeur à l'Université

Fig. 2 – Facsimil cu semnătura prof. Ludovic Mrazec

căderile de apă și cărbuni, generatori de energie minerali. Cărbunii și petrolul sunt generatorii de energie epuizabili. De asemenea, recunoaște și generatorii de energie inepuizabili (regenerabili): vântul și radiațiile solare.

Aceste considerații l-au determinat pe L. Mrazec să alcătuiască o programă analitică pentru cursul „despre petrol”, pe care l-a ținut la Universitatea din București, cu scopul instruirii studenților privind problemele teoretice și practice referitoare la hidrocarburi și alte surse de energie.

Principalele capitole ale cursului profesorului L. Mrazec au fost:

I. Originea hidrocarburilor naturale din coaja pământului.

a) Hidrocarburi juvenile,

b) Hidrocarburi vadoase. Condițiunile lor de geneză. Sapropelite.

Roce mume ale petrolului. Ape sărate.

II. Formarea zăcămintelor de petrol: zăcămintele primare, zăcămintele secundare. Migrațiunea hidrocarburilor: căile, cauzele și mecanismul acestei migrațiuni.

III. Proprietățile și caracterele zăcămintelor: Roce de acumulare, roce izolatoare. Forme de zăcământ, apele și gazele din zăcământ. Dezvoltarea orizontală și verticală a zăcămintelor. Fenomene din timpul exploatațiunii. Circulațiunea petrolului, producțiunea etc. Influența nivelului aerostatic și a nivelului hidrostatic asupra zăcămintelor de petrol. Raportul între compoziția petrolului și condițiunile sale generale de zacere.

IV. Clasificația zăcămintelor. Zăcămintele din România. Vedere generală asupra distribuțiunii de petrol pe suprafața pământului și producției lor.

V. Principii generale pentru prospectarea zăcămintelor de petrol.